

Program badań Instytutu Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk na lata 2025–2028

Kultura polityczna i mechanizmy władzy:

Monarchia wczesnopiastowska (Zakład Studiów Średniowiecznych)

Biografia Leszka Białego księcia krakowskiego (Zakład Badań Źródłoznawczych i Edytorstwa)

Stosunki Polski i Rusi od końca X wieku do roku 1194 (Zakład Badań Źródłoznawczych i Edytorstwa)

Ideologia władzy we wcześniejszym średniowieczu (Zakład Studiów Średniowiecznych)

Historia porównawcza Bizancjum i Chin za dynastii Tang i Song (Zakład Badań Źródłoznawczych i Edytorstwa)

Piśmienność pragmatyczna i propaganda w średniowieczu (Zakład Studiów Średniowiecznych)

Praktyka kaznodziejska w Polsce średniowiecznej (Zakład Studiów Średniowiecznych)

Rzeczpospolita w dobie Sejmu 1605 r. (Zakład Studiów Nowożytnych)

Fryderyk Wilhelm (1620–1688) zwany Wielkim Elektorem. Biografia (Zakład Dziejów Pomorza)

Parlamentarzyści Wielkiego Księstwa Litewskiego XVI–XVIII w (Zakład Badań Źródłoznawczych i Edytorstwa; Zakład Historii XX wieku)

Rzeczpospolita w czasach stanisławowskich między Rosją a Prusami (Zakład Studiów Nowożytnych)

Sejmiki litewskie w czasach stanisławowskich (Zakład Studiów Nowożytnych)

Urzędy domenalne i domenalno-rentowe w Prusach Zachodnich w latach 1772–1872 (Zakład Dziejów Pomorza)

Historia polityczna Kościoła grecko-katolickiego w Galicji do końca lat 60. XIX wieku (Zakład Historii Idei i Dziejów Inteligencji)

Warszawski Okręg Wojskowy 1862–1914 (Zakład Historii Idei i Dziejów Inteligencji)

Autonomia narodowościowa w rewolucyjnej Ukrainie (1917–1921) (Zakład Historii XX wieku)

Komuniści wobec Sanacji (Zakład Historii XX wieku)

Sowietyzacja Wojska Polskiego (Zakład Historii XX wieku)

Północno-wschodnie ziemie II Rzeczypospolitej 1919–1920 (Zakład Historii XX wieku)

Starostowie i urzędy na Pomorzu w latach II Rzeczypospolitej (1920–1939) (Zakład Dziejów Pomorza)

Społeczna i kulturowa historia faszyzmu w Polsce (Zakład Historii Idei i Dziejów Inteligencji)

Pamięć, tożsamość, historia idei:

Kształtowanie się tożsamości etnicznych w średniowieczu (Zakład Studiów Średniowiecznych)

Kultura intelektualna zakonów mendykanckich (Zakład Studiów Średniowiecznych)

Kultura nowożytnego Gdańska (Zakład Dziejów Pomorza)

Tworzenie tożsamości humanistycznej wśród polskich elit intelektualnych (koniec XV–XVI wiek) (Zakład Studiów Nowożytnych)

Przestrzeń Lwowa (Zakład Historii Idei i Dziejów Inteligencji)

Historia Karaimów (Zakład Atlasu Historycznego)

Rodziny luterańskie w Królestwie Polskim w XIX wieku (Zakład Historii Idei i Dziejów Inteligencji)

Rosyjski imperializm od XVII do XXI wieku (Zakład Historii XX wieku)

Historia pojęć społeczno-politycznych (Zakład Historii Idei i Dziejów Inteligencji)

Polscy, czescy i węgierscy historycy przełomu XIX i XX wieku (Zakład Historii Idei i Dziejów Inteligencji)

Anarchizm w Imperium Rosyjskim i Rosji Radzieckiej (Zakład Historii XX wieku)

Prasa żydowska dawnych ziem polskich jako dziedzictwo kulturowe i miejsce pamięci (Zakład Bibliografii)

Historia historiografii polskiej (Zakład Historii Idei i Dziejów Inteligencji)

Brytyjskie i Zagraniczne Towarzystwo Biblijne na ziemiach polskich (Zakład Historii Idei i Dziejów Inteligencji)

Kultury klęski na ziemiach polskich i w USA w II połowie XIX wieku (Zakład Historii Idei i Dziejów Inteligencji)

Pamięć domu ziemiańskiego w XIX i XX w. (Zakład Dziejów Pomorza)

Spółeczeństwo okupowanej Polski (Zakład Historii XX wieku)

Biografie żołnierzy Polskiego Państwa Podziemnego (Zakład Historii XX wieku, Zakład Badań nad Dziejami Polski po 1945 roku)

Biografie żołnierzy PSZ na Zachodzie po powrocie do PRL (Zakład Badań nad Dziejami Polski po 1945 roku)

Obraz XX-wiecznej Polski w filmach fabularnych (Zakład Badań nad Dziejami Polski po 1945 roku)

Mobilność społeczna i prestiż:

Handel ze światem islamu a powstanie państw w Europie Północnej w IX–XI wieku (Zakład Badań Źródłoznawczych i Edytorstwa)

Napływ monet niemieckich na Słowiańszczyznę i do Skandynawii w X–XI wieku i związane z nim systemy handlowe (Zakład Badań Źródłoznawczych i Edytorstwa)

Ciało i seksualność w średniowieczu (Zakład Studiów Średniowiecznych)

Kościół katolicki w Polsce w późnym średniowieczu i nowożytności (Zakład Atlasu Historycznego)

Rozwój własności ziemskiej w tzw. Inflantach Polskich od schyłku średniowiecza do końca XVI wieku (Zakład Dziejów Pomorza)

Przemiany gospodarcze i osadnicze w dobrach starostwa brzeskiego w latach 1492–1588 (Zakład Badań Źródłoznawczych i Edytorstwa)

Hanza i Gdańsk od XIV do XVIII wieku (Zakład Dziejów Pomorza)

Mitawa w XV i XVI w. Struktura społeczna. Rola w życiu politycznym i gospodarczym Kurlandii (Zakład Dziejów Pomorza)

Życie społeczne Żydów w Rzeczypospolitej w XVII–XVIII wieku na tle europejskim (Zakład Studiów Nowożytnych)

Sztokholm w dobie reformacji (Zakład Dziejów Pomorza)

Mobilność społeczna chłopstwa w Rzeczypospolitej (Zakład Studiów Nowożytnych)

Duchowieństwo rzymskokatolickie w wiekach XVI i XVII w Wielkim Księstwie Litewskim i Koronie Polskiej oraz jego XIX-wieczne pokłosie (Zakład Badań Źródłoznawczych i Edytorstwa)

Nowożytne zakony bazylikańskie (Zakład Atlasu Historycznego)

Prozopografia duchowieństwa unickiego na Podlasiu i w powiecie brzeskim w XVII–XVIII wieku (Zakład Badań Źródłoznawczych i Edytorstwa)

Miasta i procesy urbanizacyjne w Wielkim Księstwie Litewskim od XV do końca XVIII wieku (Zakład Badań Źródłoznawczych i Edytorstwa)

Kapitał ludzki i edukacja w Europie Środkowo-Wschodniej w I połowie XIX wieku (Zakład Historii Idei i Dziejów Inteligencji)

Rodzina nuklearna (prosta) w Galicji w XVIII i XIX wieku (Zakład Atlasu Historycznego)

Codziennosc mieszkańców Torunia u schyłku I Rzeczypospolitej, w Księstwie Warszawskim i w państwie pruskim do połowy XIX wieku (Zakład Dziejów Pomorza)

Społeczeństwo i przestrzeń Warszawy w XVIII wieku (Zakład Studiów Nowożytnych)

Emigracja chłopska z ziem polskich na początku XX wieku (Zakład Historii XX wieku)

Ziemiaństwo polskie w XIX i XX wieku (Zakład Historii XX wieku)

Historia społeczna Gdańska (Zakład Dziejów Pomorza)

Historia społeczna Wilna 1919–1939 (Zakład Historii Społecznej XIX i XX wieku)

Historia Sejn (Zakład Atlasu Historycznego)

Rodzina robotnicza w dwudziestoleciu międzywojennym (Zakład Historii Społecznej XIX i XX wieku)

Margines społeczny w II Rzeczypospolitej (Zakład Historii Społecznej XIX i XX wieku)

Historia wiedzy eksperckiej w Polsce XX wieku (Zakład Historii Społecznej XIX i XX wieku)

Dyskurs na temat okrucieństwa wobec zwierząt 1835–1939 (Zakład Historii Społecznej XIX i XX wieku)

Inteligencja polska na Pomorzu w okresie międzywojennym (Zakład Dziejów Pomorza)

Kultura konsumpcyjna w krajach realnego socjalizmu (Zakład Badań nadziejami Polski po 1945 roku)

Społeczna historia medycyny w Polsce po 1945 roku (Zakład Badań nadziejami Polski po 1945 roku)

Historia społeczna PGR (Zakład Badań nadziejami Polski po 1945 roku)

Transformacja ustrojowa w Polsce i na Węgrzech (Zakład Badań nadziejami Polski po 1945 roku)

Dzieci wobec przemocy w XX wieku (Zakład Badań nadziejami Polski po 1945 roku)

Społeczna historia brudu w PRL (Zakład Badań nadziejami Polski po 1945 roku)

Historia dyplomacji:

Polska dyplomacja przy Stolicy Apostolskiej w okresie renesansu (Zakład Atlasu Historycznego)

Rzeczpospolita Obojga Narodów w Europie: postrzeganie, informacja, dyplomacja (Zakład Studiów Nowożytnych)

Johann von Hoverbeck (1606–1682). Biografia (Zakład Dziejów Pomorza)

Dyplomacja II Rzeczypospolitej (Zakład Historii XX wieku)

Zagraniczne opinie o międzywojennej Polsce (Zakład Historii XX wieku)

Rewizjonizm terytorialny w Republice Weimarskiej (Zakład Historii XX wieku)

Ruch Prometejski (Zakład Historii XX wieku)

Metodologia badań historycznych i historia historiografii:

Wpływ technologii cyfrowych na metodykę i metodologię badań historycznych (Zakład Atlasu Historycznego, Zakład Studiów Średniowiecznych)

Wykorzystanie sztucznej inteligencji w badaniach historycznych (Zakład Atlasu Historycznego)

Dokument urzędowy jako źródło historyczne (Zakład Badań Źródłoznawczych i Edytorstwa)

Edytorstwo źródeł w erze cyfrowej (Zakład Atlasu Historycznego)

Metodyka publikowania danych historycznych w Linked Open Data (Zakład Atlasu Historycznego)

System stałych identyfikatorów dla danych i zjawisk historycznych (Zakład Atlasu Historycznego)

Dokumentacja. Edycje źródłowe:

Polski Słownik Biograficzny, zeszyty 229–237 (Zakład Polskiego Słownika Biograficznego)

Bibliografia bieżąca historii Kujaw (Zakład Dziejów Pomorza)

Bibliografia Historii Polski (Zakład Bibliografii)

Słownik geograficzno-historyczny ziem polskich (Zakład Słownika Historyczno-Geograficznego)

Rzeczpospolita w dobie konfederacji tarnogrodzkiej – kwestie polityczne i przygotowanie edycji źródłowej (Zakład Studiów Nowożytnych)

Cyfrowa baza akt sejmikowych dawnej Rzeczypospolitej (Zakład Atlasu Historycznego)

Gdańskie księgi gruntowe (Zakład Dziejów Pomorza)

Dokumenty ustrojowe i akta sejmikowe powiatu piltyńskiego w XVI–XVIII w. (Zakład Dziejów Pomorza)

Akta sejmików i konfederacji powiatów Wielkiego Księstwa Litewskiego w okresie bezkrólewia w latach 1733–1735 (Zakład Studiów Nowożytnych)

Materiały sejmiku województwa inflanckiego w Dyneburgu z lat 1651–1763 (Zakład Dziejów Pomorza)

Słownik historyczno-geograficzny Inflant Polskich (do 1772 r.) (Zakład Dziejów Pomorza)

Korespondencja polityczna Stanisława Augusta (Zakład Badań Źródłoznawczych i Edytorstwa)

Sprawozdania firm, towarzystw i organizacji z l. 1865–1918. Zabór pruski (Zakład Bibliografii)

Środowisko polskich dziennikarzy na emigracji w l. 1865–1918 (Zakład Bibliografii)

Ochrona dziedzictwa kulturowego na dawnych ziemiach polskich na przełomie XIX i XX wieku (Zakład Bibliografii)

Wybór pamiętników i korespondencji ziemian z Pomorza i Kujaw z pierwszej połowy XX wieku (Zakład Dziejów Pomorza)

Rok 1920 na Pomorzu w świetle sprawozdań polskich władz cywilnych i wojskowych oraz ówczesnej prasy i memuarystyki (Zakład Dziejów Pomorza)

Spis ziemian Rzeczypospolitej Polskiej w roku 1930 (Zakład Historii XX wieku)

Geografia historyczna:

Dobra ziemskie miast i mieszczań w przedrozbiorowej Polsce na tle środkowoeuropejskim (Zakład Atlasu Historycznego)

Historia kartografii (Zakład Atlasu Historycznego, Zakład Historii Idei i Dziejów Inteligencji)

Terytorializacja i organizacja przestrzeni na ziemiach polskich do 1939 roku (Zakład Atlasu Historycznego)

Historia środowiskowa:

Identyfikacja kryzysów humanitarnych w imperium portugalskim (1640–1833) (Zakład Atlasu Historycznego)

Historyczne powodzie rzek – Dunaj, Ren i Tamiza w literaturze długiej nowoczesności (Zakład Atlasu Historycznego)

Polityka środowiskowa PRL (Zakład Badań nad Dziejami Polski po 1945 roku)